

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.250/2015/3. szám

A Szegedi Ítéltábla a Hajduné dr. Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Hajduné dr. Kovács Edit ügyvéd) által képviselt **Körös-Völgye Alapítvány (5540 Szarvas, Damjanich u. 18. szám alatti székhelyű felperesnek, - jogtanácsos neve jogtanácsos által képviseltMinisztérium alperes címe szám alatti székhelyű alperes ellen támogatási szerződésből eredő követelés iránt indított perében - melybe a dr. Kriveczky György ügyvéd által képviseltRegionális Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott - a Szegedi Törvényszék 2015. április 7. napján kelt 7.G.40.288/2011/127. számon hozott ítéletével szemben az alperes 131., továbbá a beavatkozó részéről 132. szám alatt benyújtott fellebbezésre tekintettel lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő**

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **részben megváltoztatja** és a keresetet teljes egészében elutasítja.

Mellőzi az alperes és a beavatkozó perköltség fizetésre kötelezését.

Kötelezi felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 950.000,- (Kilencszázötvenezer) Ft, míg a beavatkozónak 550.000,- (Ötszázötvenezer) Ft első- és másodfokú eljárási költséget.

A le nem rótt elsőfokú, valamint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az alperes jogelődje DAOP-2008/1-2. kódszám alatt „Klasztermenedzsment szervezetek létrehozása és megerősítése” címmel pályázati felhívást bocsátott ki. A támogatás céljaként a következőket jelölte meg: mozdítsa elő a vállalkozások, oktatási- és K+F intézmények, valamint helyi gazdasági szereplők közötti iparági klaszter formában megvalósuló együttműködést. Ezen belül biztosítson lehetőséget a régió kulcságazataiban működő klaszter versenyképességének jelentős növelésére, egyúttal különbséget téve a húzóágazati, szoros együttműködést felmutató klaszterek („fejlődő klaszterek”), a még kialakulóban lévő stratégiaivá fejlődő kezdeményezések, illetve nem húzóágazatban, de lokális fejlődési csomópontokban már működő vállalati hálózatok között („induló klaszterek”). A térség felsőoktatási intézményei és a klaszter tagjai között partneri viszonyon alapuló, hálózati szerveződésű együttműködés jöjjön létre, mely kiszolgálja az adott ágazat gazdasági szereplőinek igényeit és helyi válaszokat ad a gazdaság kihívásaira”.

A felperes DAOP-1.2.1-2008-0021 azonosító számon regisztrált, és 2008. november 17-én projekt javaslatot nyújtott be. A felperes pályázatában helyzetelemzést adott a klaszter földrajzi-fizikai,

illetve ágazati környezetének komplex, tudományos igényű bemutatása, a hosszú távú adatok alapján tendenciák felrajzolása céljából. Célként jelölte meg a külső tényezők statisztikai adatokon alapuló bemutatása mellett a klasztertagok adottságainak részletes bemutatását és elemzését. Ezt kérdőíves elemzés eredményeinek figyelembe vételével vélte célszerűen megtenni.

A beavatkozó a kiíró megbízottjaként 2008. november 17. napján tájékoztatta a felperest a pályázati javaslat befogadásáról, és arról, hogy a projekt megvalósítását saját kockázatára megkezdheti.

A beavatkozó (mint Közreműködő Szervezet) az alperes (mint Támogató) képviselőjében eljárva 2009. május 29. napján a felperessel (mint Kedvezményezett) támogatási szerződést kötött, melynek tárgya a felperes által szerveződő „Hungarikum Élelmiszeripari és Italgyártó klaszter menedzsment létrehozása” elnevezésű projekt elszámolható költségeinek Európai Regionális Fejlesztési Alapból és a hazai központi költségvetési előirányzatból vissza nem térítendő támogatási formában történő finanszírozása volt. A felperes kötelezettségei körébe a támogatási szerződés alapján a klasztermenedzsmenthez kapcsolódóan - projektgenerálás körében - az alábbi tevékenységek tartoztak:

- A1. Adminisztráció, kapcsolattartás, új tagok felkutatása,
- A2. Benchmarking klub üzemeltetés, jó megoldások feltárása és adaptálása,
- A3. Projektgenerálás, közös kutatás-fejlesztési tevékenység (termék- és technológia fejlesztés) megszervezése, közös projektek előkészítése és továbbfejlesztése,
- A4. Előadások, konferenciák, tanulmányutak és kiállítások üzletember találkozók, szervezése, ezeken való közös belföldi vagy külföldi részvétel,
- A5. A klaszterek tevékenységéhez kapcsolódó pályázati, szakértői kompetencia, termelési, innovációs, beszállítói, logisztikai adatbázisok létrehozása és azok alapján széles körű információszolgáltatás a klaszter tagjai számára,
- A6. Tanácsadás nyújtása, illetve a klasztertagok számára történő igénybevétele az alábbi támogatott tanácsadási területeken:

- stratégiaalkotás,
- az iparági technológiai igényekhez kapcsolódó újdonságkutatás, technológiai transzfer előmozdítása és regionális disszemináció,
- marketing piacelemző és piackutató tevékenység, közös arculat kialakítása, igényfeltáró kutatások,
- a klasztertagok számára a működési területükhöz kapcsolódó speciális képzések tartása, megszervezése, tananyag képzés módszertan kidolgozása,
- a humán erőforrás igények feltérképezése és közvetítése kompetencia adatbázis összeállítása és üzemeltetése,

A7. Minőség-, környezet és egyéb irányítási rendszerek, szabványok bevezetése a klaszter menedzsment részére.

A8. A projekthez közvetlenül kapcsolódó oktatás, képzés, betanítás.

A klaszter közös beruházása kapcsán tevékenysége:

B1. Eszközbeszerzés, valamint az eszközbeszerzéshez kapcsolódó gyártási licenc, gyártási know-how beszerzésekre, valamint

B2. információs technológia-fejlesztés, beleértve a közös informatikai platform kialakítására vagy továbbfejlesztésére, az online megjelenés e-kereskedelem és egyéb e-szolgáltatások támogatására is kiterjedt.

Szerződő felek a projekt megvalósulásának kezdő időpontjaként 2008. november 17. napját, záró időpontjaként 2010. április 30. napját jelölték meg, míg az elszámolható költséget 46.199.242,-Ft-ban szabták meg, ebből a támogatás mértékét 79,03 %-ban, de legfeljebb 36.509.394,-Ft-ban határozták meg. Rögzítették, az egyes projektelemekre jutó támogatási összegek arányát, az igényelhető előleg összegét 14.603.757,-Ft-ban jelölték meg.

Az egyedi szerződés részévé vált annak 12 db melléklete, az alperes által kidolgozott általános

szerződési feltételek (ÁSZF), a projekt adatlap és annak mellékletét képező valamennyi nyilatkozat, dokumentum.

A peres felek jogviszonyában releváns pénzügyi elszámolás részletes szabályai tartalmazó 7. számú szerződésmelléklet az időközi kifizetési igénylés szabályai között rögzíti: „ha a benyújtott kifizetési igénylés formailag, tartalmilag, hiányos, hibás és/vagy az ellenőrzés eredményei alapján nem támasztja alá kellő mértékben a támogatás igénylését, akkor a Közreműködő Szervezet valamennyi kifogás megjelölésével egy alkalommal hiánypótlást és kiegészítést kér. Ezt követően a kedvezményezettnek pótolnia kell a hiányt”. A Közreműködő Szervezet alapvető hibák, hiányosságok esetén a kifizetési igénylést további rendelkezések szerint elutasíthatja (7. számú melléklet 5. oldal, utolsó előtti bekezdés). E melléklet rendelkezik arról is, hogy a kifizetési igénylést a Közreműködő Szervezetnek milyen tartalmi és formai szempontból kell ellenőriznie az elszámolható költségekre vonatkozó szerződési feltételeket a melléklet általános tudnivalókat tartalmazó része további 9 pontban fejti ki. Az elszámolásra benyújtott tevékenységek dokumentációjának értékére piaci árat ír elő irányadónak a melléklet 9. oldalán rögzített szabályozás, melynek bizonyítása a kedvezményezett feladata és felelőssége. A benyújtandó dokumentumok között az egyes átszámolható költségekhez benyújtandó teljesítésigazolásokat a 7. számú melléklet 15. oldalon összeállított táblázata írja elő a nyilvánosság biztosítását igénylő tevékenységekhez kapcsolódóan jelenléti ív és fényképekészítés is szükséges a kötelezpéldány mellett a szerződésszerű teljesítésigazoláshoz. Ugyanezen melléklet általános tudnivalókat felsoroló részében kiemelten szereplő elvárás, hogy csak olyan vállalkozói szerződések számolhatók el, amelyek a projekt végrehajtásához feltétlenül szükségesek és arányos, hozzáadott értéket képviselnek (8. oldal 3. pont).

A beavatkozó az általános szerződési feltételek között is részletesen szabályozta a támogatás igénylésének feltételeit, annak rendjét.

A kifizetés igényléséhez a felperesnek csatolnia kell az olyan számlákat, vagy egyéb gazdasági eseményt hitelesen dokumentáló bizonylatokat, amely alapján az igényelhető támogatás 500.000,- Ft-nál nagyobb. Ahol a támogatás 500.000,- Ft-nál kisebb, csatolni kell a felperes nyilatkozatát arról, hogy a benyújtott kifizetési igényléshez kapcsolódó elszámolások alapbizonylatai valós költségeken alapulnak és a támogatott projekt kapcsán merültek fel (ÁSZF 5/3 pont 1., és 3. bekezdés).

A beavatkozó vállalta, hogy a támogatást a kifizetési igénylés beérkezésétől számított 60 naptári napon belül fizeti ki. A kifizetési határidőbe a felperes által hiánypótlásra igénybe vehető időtartam az előre nem tervezett, előre nem látható okok miatt lefolytatott rendkívüli helyszíni szemle, valamint a szabálytalansági gyanúk kivizsgálására tett intézkedések nem számítanak be (ÁSZF 5/7. pont).

Szerződésszegésnek minősül, ha a kedvezményezett a támogatást jogszabályellenesen, nem rendeltetésszerűen, illetve céllellenesen használja fel (ÁSZF 9.1.a.); ha a kedvezményezett a szerződésben vállalt projekt megvalósítási kötelezettségét csak részben teljesíti (ÁSZF 9.1.k.); a kedvezményezett határidőben nem teljesíti a projekt jelentéstételi kötelezettségeit (projekt előrehaladási jelentés (PEJ), zárójelentés, projekt fenntartási jelentés), és azt az erre vonatkozó felszólítás kézhezvételétől számított 15 napon belül sem teljesíti; vagy a projekt jelentést nem a megfelelő formában vagy nem a megfelelő információkkal és mellékletekkel nyújtja be (ÁSZF 9.1.l. pont).

Amennyiben a felperes a támogatást jogszabályellenesen, rendeltetésellenesen használja fel, illetve a rá vonatkozó bármilyen jogszabályi, szerződési vagy egyéb előírást megszegi, a beavatkozó jogosult a szerződéstől elállni. Az elállás alapjául szolgáló ok különösen, ha a kedvezményezett ellen lefolytatott szabálytalansági eljárás eredményeként az elállás szankcióját állapítják meg, továbbá, ha a kedvezményezett a támogatást jogszabályellenesen, nem rendeltetésszerűen, illetve céllellenesen használja fel (ÁSZF 9.2.i. pont).

A beavatkozó 14.603.757,-Ft összegű előleget folyósított a felperes részére.

A felperes 2009. júliusára összeállította az 1. pénzügyi elszámolását, azonban azt - az elszámolás tárgyában tartott oktatások eredményeképpen - átdolgozta és 2009. december 11. napján nyújtotta be ismételt a beavatkozónak (2008. november 11-től 2009. június 30-ig terjedő időszakra), aki 2010. február hó 4. napján kelt levelében a projekt előrehaladási jelentés (PEJ) benyújtására szólította fel a felperest, egyúttal tájékoztatta, a kifizetési kérelme a jelentéstételi kötelezettség elmulasztása miatt felfüggesztésre kerül. A felperes a kért jelentést (PEJ) 2010. február 20. napján megküldte. A beavatkozó az EMIR-ben (Egységes Monitoring Információs Rendszer) 2010. március 9. napján 11.309.318,-Ft elfogadott számlaérték figyelembevételével 8.897.695,-Ft támogatás kifizetési igénylést hagyott jóvá, de ugyanezen a napon még hiánypótlásra hívta fel a felperest az 500.000,-Ft alatti számlaösszesítővel kapcsolatban. A felperes 2010. április 12. napján nyújtotta be az ezzel kapcsolatos hiánypótlását. A beavatkozó képviselője 2010. május 6-án helyszíni szemlét tartott, majd a beavatkozó a pénzügyi elszámolást 8.897.695,-Ft támogatási összeg erejéig 2010. május 25. napján elfogadta. Az összeg tényleges átutalására 2010. június 2. napján került sor.

A felperes a beavatkozóval történt egyeztetést követően a 2010. március 3. napján benyújtott 2. (II/A. szám, 2009. július 1-től 2009. december 31-ig tartó időszak) kifizetési kérelmet 2010. április 6. napján visszavonta.

A beavatkozó operatív vezetőjének I. számú 2010. június 17-i és IV. számú, 2010. június 26-i utasításai szerint, valamennyi projekt menedzser köteles volt ellenőrizni a kifizetések között elszámolni kívánt tevékenység és az ehhez kapcsolódó számlák értéke miként áll arányban, kifejezetten az ún. soft tevékenységekhez (tanácsadás, konzultáció, szakértés) kapcsolódó esetekben, és amelyeknél a számlán szereplő összeg, valamint a teljesített tevékenység értéke között jelentős eltérés tapasztalható, úgy a szabálytalansági gyanút kötelező bejelenteni. Emellett a 100.000, - 500.000,- Ft közötti számlaösszesítők esetében az operatív vezető elrendelte, hogy a hiánypótlás során fel kell szólítani a kedvezményezetteket, a kifizetési kérelmek mellé csatolják a számla összesítőkhöz is az alátámasztó dokumentumokat vagy rendkívüli helyszíni szemlén kellett ellenőrizni az azokat alátámasztó dokumentumot, még a kifizetési kérelem elfogadása előtt.

A beavatkozó a felperes 3. (II/B. számú) 2010. június 25-én benyújtott kifizetési igénylése vonatkozásában 2010. augusztus 2. napján hiánypótlást rendelt el, a számlák alakiságát, adattartalmát, teljesítési igazolását kifogásolta. Különösen **személy 1. neve** tevékenysége kapcsán kiállított AI8S99356 és a AI8S99357 számlákhoz kért külön teljesítési igazolásokat. Az **X...** Kft. AM8L5393 számú számlájához további konkrétan megjelölt adatok közlését kérte, valamint az ott megjelölt tevékenység eredményeként összegyűjtött anyag megküldését. A **Y...** Kft. - másik teljesítési segéd - BQ6589.számú számlájához csatolt teljesítési igazolás ellentmondásainak tisztázását ugyancsak előírta felperes számára. Kifejezetten felhívta a felperest az irányadó operatív vezetői utasításra hivatkozással az 500.000,- Ft alatti összesítő tételek dokumentációjának csatolására. A hiánypótlási felhívás eredménytelen maradt, ezért a beavatkozó 2010. augusztus 31. napján az időközi kifizetés iránti kérelmet elutasította, majd az ezt követően előterjesztett fenti számlákon alapuló újabb kifizetési igénylést 2010. szeptember 10. napján ugyancsak elutasította.

A felperes 2010. szeptember 9-i keltezéssel a 4. (II/C. számú) kifizetési kérelmét terjesztette elő, amelyre vonatkozóan 2010. október 29. napján adott ki hiánypótlást a beavatkozó. Ebben kilenc, tételesen sorszámmal megjelölt, 500.000,- Ft alatti számla formai és tartalmi hibáit sorolta fel. A hiánypótlásra a választ a felperes 2010. november 10. napján küldte meg. Ebben jelezte, hogy nem látja indokoltnak az egyes feladatok elvégzését igazoló további dokumentáció csatolását, a kért formai és tartalmi hiányosságok kiegészítése megtörtént, illetve azok javításra kerültek. Az 500.000,- Ft alatti összesítőkhöz tartozó számlák egyes tételesen megjelölt hiányosságainak

javítására sor került. A beavatkozó 2010. november 8. napján tájékoztatta a felperest, hogy 1.875.000,-Ft számlaértéket elfogadott, de azt az előleg terhére számolta el.

A felperes 2010. október 13. napján egy záró elszámolási csomagot is megküldött a beavatkozónak.

Időközben a beavatkozó a felperessel szemben a 4. számú kifizetési kérelem kapcsán szabálytalansági vizsgálatot kezdeményezett, melyről 2010. november 2. napján kelt levelében tájékoztatta a felperest, és felhívta, 3 napon belül nyilatkozzon az ellentmondások feloldásáról és csatolja az állításait igazoló dokumentációt. A felperes erre november 10-én adott írásban választ, melyben fenntartotta a szerződésszerű eljárásával kapcsolatos álláspontját.

A beavatkozó 2010. december 10. napján kelt levelében közölte a felperessel, hogy a szabálytalansági vizsgálatot lezárta, ennek eredményeként megállapította, hogy a pályázó szabálytalanságot követett el, ezzel megsértette a támogatási szerződés elválaszthatatlan részét képező ÁSZF.9.1.a. pontját, ezért a támogatói döntés visszavonásáról és a szerződéstől való elállásról döntött. Felszólította a felperest, a kiutalt 8.897.695,-Ft támogatási összeg és a 14.603.757,-Ft támogatási előleg az elállás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű, de legalább 20 %-os mértékű kamattal növelt összegének a kézhezvételtől számított 8 napon belüli visszafizetésére.

Az elállás indokai a következők voltak:

1.) Két számla esetében (AI8S99356 és a AI8S99357) a konzultációk megtörténtét a felperes aláírt jelenléti ívekkel nem igazolta.

- A pályázati információs szolgáltatási tevékenységéhez kapcsolódóan az aktuális pályázati lehetőségek kivonatai, vagy a teljes pályázati felhívás került kinyomtatásra és csatolásra. Ezen anyagok között mellékeltek egy olyan dokumentumot is, amelynek láblécében a **X. Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft.** szerepel. Az alátámasztó dokumentumként mellékelte pályázati felhívások és anyagok alapján a Közreműködő Szervezet részére nem kellően igazolt a szerződésben foglalt feladat elvégzése.

- A hazai és nemzetközi trendek figyelemmel kísérése kapcsán jórészt gazdasági szaklapokban, illetve az interneten megjelent cikkeket, stratégiákat, sajtóközleményeket másolták ki és csatolták.

- A 2. számú PEJ-ben olyan 10 oldalas anyagot adtak be alátámasztó dokumentumként, amely a ... Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Karának dokumentációja. A csatolt anyagok tekintetében nem ellenőrizhető a szerződésben rögzített feladat megfelelő minőségű teljesítése. A csatolt dokumentumokból nem megállapítható, hogy **személy 1. neve** előadásai, illetve az általa képviselt módszerek milyen módon, milyen gyakorisággal jutottak el a klasztertagokhoz. Nem állapítható meg ennek a folyamatnak az eredményessége, visszacsatolása sem.

2.) Az **X... Kft.** által a felperes részére készített 50 oldalas fejlesztési stratégiát a beavatkozó nem tartotta ár- értékarányosnak a megállapított vállalkozói díj összegével.

3.) A BQ6589 számú számlát alátámasztó dokumentáció nem igazolja teljes körűen a klasztertagok fejlesztési elképzeléseit, a klasztertagok számának folyamatos változása nem került bejelentésre a beavatkozónak. A pályázatfigyeléssel és készítéssel megbízott **Y... Kft.** a megjelölt és kiszámlázott időszak alatti teljesítést nem tudta alátámasztani, így a részére megjelölt időszakokra a szerződéses összeg nem fizethető ki.

4.) A BQ6592 számú a **Y... Kft.** által kibocsátott számla esetében arra hivatkozott a beavatkozó, hogy az azt alátámasztó dokumentumként „Kézikönyv a HACCP-rendszer kialakításához élelmiszer-forgalmazók részére” című tanulmányt csatolták, amelyet még 2003-ban a **D... cég** szakértői munkacsoportja készített a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium megbízásából és finanszírozásával, ez utóbb már az internetről szabadon letölthető. „A közös minőségbiztosítási rendszer alapjainak lerakása” megjelölésű tevékenység alátámasztására a dokumentáció nem megfelelő, a csatolt tanulmány nem teljesíti a szerződésben rögzített feladatokat.

Az alperes mindezen indokokra hivatkozva, egyúttal utalva a 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 2.

§ 15. pontjára és a támogatási szerződésre, megállapította, hogy a felperes megsértette a szerződés részét képező ÁSZF 9.1.a.) pontját, az elállást ez alapozza meg.

Az alperesi beavatkozó a felperestől visszakövetelt támogatás érvényesítése körében írásbeli felszólítást küldött, eredménytelen inkasszót adott ki, majd a követelést behajtásra az adóhatóságnak átadta.

A felperes keresetében kérte a bíróságot, kötelezze az alperest 15 napon belül a ki nem utalt 13.009.942,-Ft támogatási összeg megfizetésére, emellett a késedelmesen kifizetett 8.897.685,-Ft után 2010. január 8. napjától június 7. napjáig terjedő időszakra évi 5,25 %, míg a ki nem fizetett további részösszegek után az egyes általa meghatározott időpontoktól kezdődően a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamat megfizetésére. Keresetét arra alapította, hogy a beavatkozó elállása a támogatási szerződéstől jogellenes volt. Ő a támogatási szerződésben írt kötelezettségeit teljesítette, a klaszter menedzsment szervezését és a pályázatban írt egyéb feladatokat ellátta, a projektgenerálást elvégezte. A fizetési kérelmeket a projekt előrehaladási jelentéseket a szerződés szerint, illetve a beavatkozó felhívására megfelelő határidőn belül szolgáltatta. A beavatkozó mindezek ellenére jogtalanul tagadta meg a kifizetéseket, a kifizetési kérelmek esetében nem volt következetes, miután a korábban elfogadott tételeket később mégis vitatottnak minősítette. Külön a beavatkozó igény alapján került sor a kifizetési kérelem halasztott benyújtására. A hiánypótlási felhívások túlnyomó része megalapozatlan volt. Az elállásban írt okok valótlank, azokat hiánypótlás keretében teljesítette. A beavatkozó nem tudta kezelni azon számlákat, amelyek más projektek esetében is elszámolásra kerültek, holott ennek jogszabályi akadályja nem volt. Az igazolás körében a szerződéstől és az ÁSZF-től eltérően olyan többlet feltételeket követelt meg, amelyekre nem volt lehetősége. A beavatkozó elállása jogszerűtlen, ezért a még hátralékos támogatás, továbbá a késedelmesen kifizetett összegek után késedelmi kamat megfizetésére köteles.

Az alperes és a beavatkozó kérték a kereset elutasítását.

Az alperes kifejtette, a jogviszonyra irányadó 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet értelmében köteles visszakövetelni az olyan támogatási összegeket, amelyeket nem jogszerűen használtak fel. A felperesnek kell bizonyítania, hogy a szerződésben rögzítetteknek megfelelően járt el, és teljesítette a pénzügyi elszámolás szabályait. Ezzel szemben nem tudta igazolni, hogy a szerződésben foglalt feladatokat maradéktalanul elvégezte, a projekt keretében nyújtandó szolgáltatásokat teljes körűen teljesítette, így különösen a közös kutatás-fejlesztési tevékenység megszervezését, a közös projektek előkészítését és továbbfejlesztését, mint projektgenerálást a klaszter tevékenységéhez kapcsolódó pályázati, szakértői, kompetencia, termelési, innovációs, beszállítói, logisztikai adatbázisok létrehozását és azok alapján a széles körű információ szolgáltatást a klasztertagok számára. Emellett az újdonságkutatást, technológiai transzfer előmozdítását, marketing, piacelemzést, piackutató tevékenységet, közös arculat kialakítását, igényfeltáró kutatásokat is végeznie kellett volna. Külön kiemelte a projektgenerálás tárgyában benyújtott munkaanyagot, amely megegyezik egy korábbi, a 2007. évi Program keretében benyújtott másik nyertes pályázat szakmai tartalmával, ezért a szellemi alkotás felhasználásáról a felperes nem rendelkezhetett volna. A feladatok ellátásának eredményességét, azok visszacsatolását felperes nem tudta kellőképpen igazolni. A közös minőségbiztosítási rendszer kialakítására készített tanulmány tartalmilag nem teljesíti a szerződésben előírt feladatokat, ezért az elállás a hivatkozottak mellett az ÁSZF 9.1.a) valamint a k)-l) pontja alapján egyaránt megalapozott volt.

Az elsőfokú bíróság az ügyben korábban rész- és közbenső ítéletet hozott, mellyel elsődlegesen a támogatási szerződés teljesítésére irányuló marasztalási kereset jogalapjának fennálltát állapította

meg. A felek fellebbezése nyomán lefolytatott másodfokú eljárásban a Szegedi Ítéltábla az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletét hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság - az ítéltábla előírását követve - eseti szakértő kirendelésével szakértői bizonyítást folytatott le, és ennek alapulvételével hozta meg ítéletét, melyben kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 14.868.391,-Ft-ot, valamint ennek 14.673.861,- Ft részösszege után 2010. május hó 15. napjától a kifizetésig számított időre járó törvényes késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rendelkezett továbbá a felperes perköltség viselési kötelezettségéről, valamint a le nem rótt első- és másodfokú eljárási illeték viseléséről. A bíróság indokolásában a tényállás alapjául elfogadta a többszörösen kiegészített eseti szakértői megállapításokat és azokból arra a jogkövetkeztetésre jutott, hogy az ÁSZF 9.1. a) valamint k) és l) pontjaiba foglalt elállási okok perbeli esetben felperessel szemben nem állnak fenn. E megállapítást indokolva a bíróság abból indult ki, hogy a szakértői vélemények a felperesi pályázat tartalmi elemeinek hiányosságait már a benyújtás időpontjára nézve megállapították, ennek ellenére ezt az alperesi jogelőd illetve a beavatkozó befogadta, pályázatra alkalmas anyagnak minősítette. Ezt követően a támogatási szerződés megkötése nyomán már nem lehetett pontosan, teljes körűen meghatározni a felperes által teljesítendő feladatokat, a szerződési kötelezettségek körét. Ezt a mindkét felet terhelő együttműködés keretében lehetett volna pontosítani, ennek hiányában a szabálytalansági vizsgálat során utóbb felhozott és az eljárást megalapozni kívánó okok megvalósulása nem állapítható meg. A bíróság a felperesi tevékenység részbeni dokumentálatlanságát nem tekintette olyan súlyú szerződésszegésnek, amely indokoltá tenné a legsúlyosabb szerződési jogkövetkezményt, az elállást. Utalt arra, hogy hiánypótlás keretében tisztázható kérdésekről volt szó, arra pedig nincs egyértelmű bizonyíték, hogy a felperes más pályázat keretei között készült dokumentációt használt volna fel, az egyetlen esetben, és csupán melléklétként szerepeltetett anyag nem tekinthető ilyennek.

A kereset összecszerűségét vizsgálva az eseti szakértői álláspontot vette alapul, és az ún. stratégiai munkaanyag értékcsökkenése miatt az ehhez kapcsolódó díj leszállítást 20 %-os arányban találta szükségesnek. Ennek megfelelően - az ítéletben pontatlanul megjelölt, és helyesen - 2.500.000,- Ft 20 %-kal történő csökkentése nyomán 2.000.000,- Ft felperesnek járó díjat fogadott el ezen tevékenységhez kapcsolódóan. A levezetett elszámolás szerint a felperest így 12.509.942,- Ft, valamint 2.163.919,- Ft visszatartott tőke illeti meg, továbbá 194.530,- Ft tőkésített késedelmi kamat (ez mindösszesen 14.868.391,- Ft).

A bíróság ítéletének indokolása végén az alperes és a beavatkozó szakértői bizonyítással kapcsolatos kifogását is értékelte, itt kiemelte, hogy a szakértő megfelelően igazolta végzettségeit, szakmai jártasságát. Kizárást megalapozó elfogultságot nem lehetett személyével kapcsolatban megállapítani. Hangsúlyozta, hogy a szakértői névjegyzékből nem volt kirendelhető igazságügyi szakértő, ezért kellett eseti szakértőt kirendelni, akinek a személyére bírói felhívás ellenére alperes sem tudott javaslatot tenni a megfelelő szakirányú képesítéssel rendelkező közgazdász szakértő véletlenszerű elektronikus keresését ő maga is lehetetlennek tartotta. A szabálytalansági eljárást lefolytató beavatkozó alkalmazott tanúkenti meghallgatásának mellőzését az elfogultlanság nyilvánvaló hiányával indokolta.

Az ítélet ellen az alperes és a beavatkozó terjesztettek elő fellebbezést, mindketten kérve az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és a kereset teljes egészében történő elutasítását. Az alperes az eseti szakértő szakvéleményét támadó és megállapításainak szakmai pontosságát kétségbe vonó, - az elsőfokú eljárásban már kifejtett - álláspontját fenntartva továbbra is hangsúlyozta a szakértői vélemény szakmai aggályosságát. Kiemelte, hogy a szakértői vélemény hiányos is, mivel a megtekintett iratok jegyzékét a szakértő nem csatolta, így nem ellenőrizhető a felperesnél, illetőleg a beavatkozónál fellelhető, és szakértő által vizsgált dokumentáció azonossága vagy különbözősége.

A szakértőnek a szabálytalansági eljárás tekintetében tett nyilatkozatait sérelmezve hangsúlyozta az ezzel kapcsolatosan beismert szakértői kompetenciahiányt és továbbra is szükségesnek ítélte a vizsgálatot lefolytató szabálytalansági felelős tanúkenti meghallgatását. Az egyes felperesi tevékenységeket értékelő szakértői megállapítások körében kérte figyelembe venni, hogy a **korábbi** program keretében korábban már finanszírozásra került pályázatok és a vizsgált perbeli projekt között a szakértő is dokumentum azonosságot állapított meg, alperesi álláspont szerint ez már önmagában megalapozott elállási okot jelent. Emellett a jelenléti ívek hiánya is objektíve megállapítható, ezt az eseti szakértő sem cáfolta. Hiányolta, hogy a klaszterek tevékenységéhez kapcsolódó felperesi teljesítés piaci értéke és az elszámolni kívánt támogatási összeg közötti aránytalanság kellő mértékű szakértői feltárása nem történt meg. E körben a szerződés teljesítettségének, a ténylegesen elvégzett felperesi tevékenység szakmai vizsgálata lett volna elsődleges. A HACCP minőségbiztosítási rendszer alapjainak kidolgozása körében csatolt anyag egy korábbi, 2003-ban készített kézikönyvvel való azonosságával kapcsolatban az eseti szakértő tárgyalási meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy az egyezőséget ő maga is megállapította, ezzel szemben ellentmondásos a nyilatkozata, mikor utóbb, a következő szakvélemény kiegészítésben már azt jelzi, hogy a megjelölt dokumentumok mégsem azonosak.

Alperes sérelmezte a korábbi igazságügyi szakértői vélemény perbeli bizonyítékok köréből történő teljes kizárását, kérte annak más perbeli bizonyítékokkal való egybevetett értékelését. Az eseti szakértő végzettségének igazolását hiányosnak tekintette, a szükséges kögazdász végzettség igazolása nem történt meg, és a szakértő szakmai jártassága is kétséges. Továbbra is sérelmezte a szabálytalansági eljárást lefolytató beavatkozó alkalmazzott tanúkenti meghallgatásának elmaradását. Végül 11 pontban sorolta fel az ítélet indokolásának tényállásbeli pontatlanságait, melyeket helyesbíteni kért.

A beavatkozó fellebbezési álláspontja szerint az eseti szakértő szakvéleménye nem szolgál alkalmas bizonyítékkal a perbeli jogvita elbírálásához, az homályos, hiányos, a már bizonyított tényekkel ellentétben áll. A szakértői megállapítások helyessége kétséges. Megjegyezte, hogy a támogatási szerződés alapján követelést a felperes már nem érvényesíthet, mivel az ún. EMIR rendszeren belül az alperesi elállás folytán az már megszűnt szerződésként van nyilvántartva. Az elsőfokú ítéletben levezetett elszámolást illetően megjegyezte, az előlegként kifizetett összeg, valamint az 1. fizetési kérelem nyomán kiutalt további támogatás együttes összegét figyelembe véve a teljes megítélt támogatásból legfeljebb 13.007.942,- Ft lenne kifizethető, az ennél nagyobb összegű ítéleti marasztalás nem is értelmezhető.

A szerződéstől történő elállás hatályosságát hangsúlyozva, az azt megalapozó tényeket újra ismertetette és kiemelte, hogy a szabálytalansági eljárás által feltárt hiányosságok a kifogásolt számlákhoz kapcsolódóan tételesen fennállnak, azok megállapítása helytállóan történt. Felhívta a figyelmet, hogy az ÁSZF 9.2./i) pontja alapján a felperes tudomásul vette, hogy az irányadó 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (Kormányrendelet) 2. § 15. pontjában meghatározott szabálytalanság esetén a beavatkozó jogosult szabálytalansági eljárást indítani, melynek eredményeként a szerződéstől történő elállás jogkövetkezménye is alkalmazható volt. A feltárt szabálytalanságok olyan súlyos szerződésszegések voltak, melyek ezt lehetővé tették. A beavatkozó jogszabályi kötelezettségének tett eleget, amikor a szabálytalanságokat ellenőrizte és megtagadta a további kifizetéseket, majd pedig a számlák folytán a már kifizetett összegek adóvégrehajtás útján megpróbálta behajtani, e körben jogszerűen járt el. A felperes ezzel szemben súlyos szerződésszegést követett el, ezért a perbeli szerződésből eredően további követelést nem érvényesíthet.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokok alapján történő helybenhagyására irányult. Felperesi álláspont szerint az elsőfokú bíróság részéről a szakértő

kirendelése, szakvélemény ítélezése alapjául való elfogadása révén eljárási szabálysértés nem történt, a bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat, illetőleg a szakértői bizonyítás eredményét okszerűen értékelte és abból helyes jogkövetkeztetést vont le.

Az alperes és a beavatkozó fellebbezése alapos.

Az Európai Unió forrásból finanszírozott pénzügyi támogatások jogi hátterét adó, az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvényből, az államháztartás működési rendjét szabályozó 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 87. § (1) bekezdéséből és a 2007-2013. évekre eső programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból származó támogatások pénzügyi lebonyolításáról és ellenőrzéséről szóló 281/2006.(XII. 23.) Korm. rendelet szabályaiból következő, támogatás nyújtása kizárólag támogatási szerződések megkötése útján realizálódik.

A felperes keresetében arra hivatkozott, hogy a támogatási szerződésben vállalt szerződéses kötelezettségét teljesítette, és erre alapítva a szerződésben vállalt hátralékos szolgáltatás teljesítésére, a támogatás folyósítására, kifizetésére kérte kötelezni az alperest. Az alperes, illetőleg a beavatkozó érdemi ellenkérelmében - viszontkereset illetve beszámítási kifogás előterjesztése nélkül - a kereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy a felperessel szembeni szabálytalansági eljárás során megállapított súlyos szerződésszegésekre figyelemmel a szerződéstől elállt, így a felperes további támogatásra nem tarthat igényt.

A támogatási szerződés alapján az egyik fél (az állam vagy önkormányzat) a költségvetésből, illetve Európai Unió forrásból juttat támogatást meghatározott célra.

A perbeli támogatásra irányadó, az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 13/A. § (1) bekezdése szerint, az államháztartás alrendszerei részére juttatott, az Európai Unió források, adományok, segélyek, csak elkülönített elszámolás mellett és kizárólag arra a célra fordíthatók, használhatók fel, amelyre az adományozó juttatta. A támogatások jogszabálysértő, vagy nem rendeltetésszerű felhasználása esetén a felhasználót visszafizetési kötelezettség terheli. A (2) bekezdés szerint az államháztartás alrendszereiből, továbbá az Európai Unió forrásból finanszírozott vagy támogatott szervezeteket, illetve magánszemélyeket számadási kötelezettség terheli a részükre cél jelleggel juttatott összegek rendeltetésszerű felhasználásáról. A felhasználást és a számadást ellenőrizni kell. Amennyiben a kedvezményezett az előírt számadási kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, e kötelezettségének teljesítésére a további finanszírozást, támogatást fel kell függeszteni. A támogatás jogszabálysértő, vagy nem rendeltetésszerű felhasználása esetén a kedvezményezettet - külön jogszabályokban meghatározottak szerint - visszafizetési kötelezettség terheli.

A végrehajtási részlet-szabályokat tartalmazó 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 19. § (9) bekezdése szerint a kifizetés igényléséhez a kedvezményezettnek mellékelnie kell az eredeti számlák általa hitelesített másolatát, azok összesítőjét, a számlák kifizetését igazoló dokumentumok általa hitelesített másolatát, vagy egyéb, az egységes működési kézikönyvben meghatározott elszámolást alátámasztó dokumentumot.

A szabálytalanságok kezelésére vonatkozóan a 36. §-44/A §-ok rendelkezései adnak iránymutatást. Amennyiben a szabálytalansági vizsgálat szabálytalanságot állapít meg, a szervezet vezetője dönt a szükséges intézkedések alkalmazásáról (40. § (2) bekezdés).

A támogatási szerződések megkötését közigazgatási pénzügyi döntések előzik meg, és a szerződés kötelező tartalmává válnak a juttatással kapcsolatos pénzügyi-közigazgatási jogi szabályok. Ilyenek különösen az ellenőrzésekkel, teljesítmény elemzésekkel, elszámolással, számadással kapcsolatos rendelkezések. Másfelől a felek szerződést kötnek a támogatás folyósítása, felhasználása kapcsán, ezzel a közöttük fennálló viszonyban a polgári jogi szerződési szabályokat is alkalmazni kívánják. A

szerződésre, mint az egyik alapvető polgári jogi kategória fogalmára és jellemzőire a kötelmi jog általános szabályait kell alkalmazni, így a támogatási szerződések kapcsán is felmerül a szerződés teljesítésére, a szerződésszegésre és az elállásra vonatkozó Ptk-beli rendelkezések alkalmazása, azonban annak gyakorlásakor az említett a speciális közigazgatási jellegű szabályokat is figyelembe kell venni

Az 1959-es Ptk. 320. §-a szerint az elállási jogosultság szerződésen vagy jogszabályon alapulhat. A perbeli esetben az alperes elállási jogát a szerződés rendelkezésére alapította. Az elállás alapjaként a szerződés részévé vált ÁSZF 9.2-2.i., ÁSZF 9.1/a. pontjára hivatkozott, majd a per során a 15. számú beadványban előadta, hogy elállását az ÁSZF 9.1.k. és l. pontokban foglaltak is megalapozzák. Amint az ítéletábra már utalt rá, a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) GK 16. számú állásfoglalásának iránymutatása szerint, a per alatt is meg lehet változtatni az elállás okát, illetve jogcímét, és ha az új ok fennállta igazolt, akkor jogszerű az elállás, függetlenül attól, hogy az eredetileg megjelölt indok esetleg téves volt.

Az alperes 2010. december 10. napján tett elállási nyilatkozatában tételesen megjelölte az általa szerződésszegőnek minősített felperesi mulasztásokat és kötelezetti szerződésszegésre, a szerződés teljesítésének hiányára, hiányosságaira hivatkozott. Az elsőfokú bíróságnak tehát az elállás megalapozottságát, jogszerűségét kellett érdemben vizsgálnia. Ha ugyanis a Ptk. 320.§, illetve Ptk. 319. § (3) bekezdése és a felek közötti támogatási szerződés alapján az elállás jogszerű volt, annak közlésével a felek közötti szerződés megszűnt, a felperes az addig folyósított támogatás visszafizetésére vagy ezzel való elszámolásra köteles, a szerződés teljesítésére irányuló keresetnek ez esetben nem lehet jogalapja.

A hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság az iránymutatásnak megfelelően felhívta peres feleket a szakértői bizonyítás tárgyában, mely felhívásra az alperes illetőleg a beavatkozó nem nyilatkozott, így ezt követően az elsőfokú bíróság helyesen a felperes nyilatkozatának figyelembevételével rendelte ki a szakértőt és a szakértő feladatául kizárólag a keresetben megjelölt felperesi teljesítés vizsgálatát jelölte ki. A bíróság e körben helyesen hívta fel a szakértőt arra is, hogy a felperesnél fellelhető dokumentációt vizsgálja. A szakértő tehát a felhívásnak megfelelően járt el és a bíróság felhívása szerinti dokumentáció vizsgálata nyomán terjesztette be a bírósághoz 94. sorszámon szakértői véleményét, majd ennek 100/SZ/1., 103. számú és 111. számú kiegészítését. A bíróság ezért az alperes és a beavatkozó kizárás iránti kérelmét, melyet a szakértő elfogultságára alapítottak, helyesen utasította el.

A bíróság a 103. sorszámu jegyzőkönyvben hívta fel az alperest ismételt szakértői díj előlegezésére, melynek utóbb az alperes eleget tett és ezt követően került sor az alperes által a szakértőhöz 102. számon beadott kérdések szakértő általi megválaszolására.

A perben kirendelt eseti szakértő szakmai legitimációját a felperes elfogadta, az alperes, és a beavatkozó azonban azt vitatta. Ennek vizsgálata körében kiindulópontnak a Pp. 177. § (1) és (2) bekezdései rendelkezései tekintendők. Ha a perben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához, megítéléséhez olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik, fennáll a szakértő igénybevételének szükségessége. Szakértőnek azt a személyt nevezzük, aki a bíróság hiányzó szakismeretét pótolva lehetővé teszi a per eldöntése szempontjából releváns tények megismerését, megadja azok szakmai szempontú értékelését. A szakértő feladata elsősorban a tények feltárása, a tények szakmai megítélése, így a perbeli tényállás felállításának feladata szakértő igénybevétele esetén megoszlik a bíró és a szakértő között, a jogkérdések vizsgálata és megítélése azonban minden esetben a bíró feladata.

A Pp. 177. § (2) bekezdése értelmében főszabály, hogy elsősorban a szakértői névjegyzékben szereplő igazságügyi szakértőt rendelheti ki a bíróság, más eseti szakértő csak ilyen szakértő

hiányában, kivételesen alkalmazható. A szakértői névjegyzékbe bejegyeztethető szakterületeket a 9/2006.(II.27.) IM rendelet 2. § utaló rendelkezése folytán a rendelet 1-13. számú mellékletei tartalmazzák. Az állami pályázat elnyerése alapján, államilag támogatott projekt feladatok teljesítésének vizsgálatára vonatkozó szakterületet az említett mellékletek nem tartalmazzák, a perben szükséges szakterületen eljárni jogosult, bejegyzett igazságügyi szakértő tehát nem áll rendelkezésére. Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor más, a szakértői feladat ellátására alkalmas személyt keresett, és vett igénybe eseti szakértőként, ezzel áll összhangban az igazságügyi szakértőkről szóló 2/1988. (V. 19.) IM rendelet 19. § szabályozása. Az eseti szakértő jogaira és kötelezettségeire is azonban az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. törvényt kell alkalmazni (2. § (3) bekezdés), perbeli jogállása nem különbözik az igazságügyi szakértőtől (CD Complex Jogtár Kommentár Pp. 177. §-hoz fűzött magyarázat 5. pont). Ugyanakkor az igazságügyi szakértőkre irányadó képesítési feltételeknek való megfelelés helyett az eseti szakértő vonatkozásában elegendő az adott szakkérdésben való jártasság, és még az is közömbös, hogy azt honnan szerezte (Kúria joggyakorlat elemző csoport: „A szakértői bizonyítás, a bírósági eljárásban” című vizsgálati anyagának összefoglaló megállapításai, 342. oldal 1. bekezdés).

Az eseti szakértő legitimációjával kapcsolatban felvetett alperesi aggályokra tekintettel szükségessé vált az igénybe vett szakértő vizsgálata abból a szempontból, hogy szakképesítései, valamint szakmai jártassága megalapozzák-e a perben szakértőkénti tevékenységét. A szakértő - nem szakirányú - felsőfokú végzettségét egyetemi oklevéllel igazolta (történelemszakos tanár, valamint művelődésszervező). Tény, hogy a közgazdász posztgraduális végzettséget a szakértő nem szerezte meg, de nyilatkozott, hogy ilyen tárgyú képzésen részt vett. A perbeli szakkérdésekhez kapcsolódó szakirányú végzettségnek minősül ugyanakkor az ...Tanárképző Főiskolai Karán kiadott oklevél, mely igazolja a menedzser szakirányú képzést, valamint a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Oktatási Kht. bizonyítványa az Európai Unió vállalkozó és tanácsadó képzésen való részvételéről, és annak sikeres teljesítéséről. Utóbbi közokirat igazolja, hogy a szakértő európai uniós vállalkozó és tanácsadó képzésen sikeresen vett részt, a tananyag megismertette vele az Európai Unió közösségi politikáját, a közösségi támogatások rendszerét és a hazai pályázati lehetőségeket. Ez utóbbi bizonyítvány már mindenképpen olyan típusú szakirányú képzettséget igazol, amely a jelen perben szükséges. A szakértő ezek mellett több éves szakmai jártasságát, több projektben való részvételét szakmai önéletrajzában részletezi (94. számú szakvélemény 20-21. oldal, 111. szakvélemény kiegészítés 8. oldal). Ezen túlmenően nyilvános, interneten elérhető tényadat, hogy a ... Tudományegyetemen oktatóként 2007-2008., valamint 2009-2010. őszi félévekben, Európai Unió támogatási rendszerek és pályázati technikák tárgykörben oktatói kurzusokat tartott, melyet az Alkotmányjogi Tanszék speciális kollégiumként hirdetett meg.

Az ítélet tábla mindezen körülmények egybevetett értékelése, vizsgálata nyomán arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság által kirendelt eseti szakértő igazolt szakképesítései, kiegészülve a szakmai jártasságot alátámasztó igazolásokkal, feljogosították az adott szakterületen való szakértésre, szakértői tevékenysége ebből a szempontból nem tekinthető aggályosnak.

A szakértői vélemény, mint bizonyítási eszköz egyébként a bíróság szabad mérlegelésének tárgya, a bíróság meggyőződése szerint ítéli meg a szakvélemény bizonyító erejét. A per egyéb adataival (okiratok), más szakértői véleménnyel (**szakértő 2 neve** szakvéleménye) való összhangját vagy ellentmondását a bíróságnak joga van mérlegeléssel megállapítani, és a szakvéleménytől eltérni, ezt azonban azt ítéletében meg kell indokolnia (Kúria EBH 2006/1419. szám alatt közzétett elvi döntés).

Mindezek tükrében kellett tehát a szakértői bizonyítás eredményét mérlegelni.

A szakértő 111. sorszámú előterjesztett szakvélemény kiegészítésében úgy nyilatkozott, hogy a szabálytalansági eljárás megindítását és a szabálytalansági eljárás lefolytatásának jogszerűségét

szakmailag nem vitatja. Előadta, hogy a szabálytalansági vizsgálat eljárási rendjének ellenőrzése nem is tartozik szakértői kompetenciája körébe. A szabálytalansági eljárás során megállapított szerződésszegési okok tekintetében azonban mégis tett ténymegállapításokat.

Ezt követően az ítéletábra vizsgálta a beavatkozó által közölt elállási okokat, és a szakértő ezekre tett megállapításait.

I. Az elállás 1. pontjában rögzítésre került, hogy az AI8S99356. és az AI8S99357. számú - **személy 1. neve** tevékenységéhez kapcsolódó - számlákhoz az adatszolgáltatási konzultációk megtörténtét a kedvezményezett aláírt jelenléti ívekkel nem igazolta. A beavatkozó a feladat elvégzését ezért nem találta bizonyítottnak.

A szakértő erről 94. sorszámú szakértői véleményében a felperesnél lévő iratok vizsgálata alapján nyilatkozott, ezért nyilatkozata e körben nem volt releváns.

A 124. számú jegyzőkönyvben a szakértő azt a szóbeli kiegészítést tette, hogy jelenléti ívek voltak, de azt nem cáfolta, hogy az alpereshez beadott példányokról hiányoztak az aláírások, álláspontja szerint ez nem volt előírás, hiánypótlás elrendelhető lett volna, a feladat elvégzését ezért igazoltnak látta.

A szakértő tehát az iratok megtekintését követően érdemben nem cáfolta azt a szabálytalansági eljárás során megállapított tény, hogy a konzultációk megtartásának igazolására, azaz a támogatási szerződés A.4. pontjában foglalt feladat teljesítésének igazolására szabályszerűen kitöltött, aláírásokkal ellátott dokumentáció nem került csatolásra.

A támogatási szerződéshez kapcsolódóan annak elválaszthatatlan részét képező 7. számú pénzügyi elszámolás részletes szabályai szerint a kifizetés-igénylést a Közreműködő Szervezet tartalmilag és formailag is ellenőrzi. Az egyes elszámolási költségek igazolására a nyilvánosság biztosítása esetén jelenléti ívet, fényképeket kell csatolni. A felek közötti szerződés tehát kifejezetten előírja, hogy milyen dokumentáció csatolásával állapítható meg egy adott tevékenység, így a konzultációk, előadások megtartása. Az elállás ezen pontjában megjelölt számlák már korábban a 3. számú kifizetés igénylésekor is csatolásra kerültek, mely kapcsán a beavatkozó 2010. augusztus 2. napján kelt hiánypótlási eljárásban kifejezetten felhívta a felperest, hogy csatolja a feltüntetett tevékenység elvégzését igazoló dokumentumait. Ezt követően a 4. sorszámú kifizetési kérelemben ismételt benyújtásra kerültek a megjelölt számlák, mely tekintetében a beavatkozó 2010. október 29. napján kiadott hiánypótlás keretében ismételt felhívta a felperest, hogy az összesítőben rögzített minden számlát, a teljesítést alátámasztó dokumentációval együtt csatolja. A 4. számú kifizetéssel kapcsolatos hiánypótlási felhívás kiadásával párhuzamosan kezdeményezte a beavatkozó a 2010. november 2. napján a szabálytalansági eljárást. Ebben is tájékoztatta a felperest, hogy az adatszolgáltatási tevékenység alátámasztásaként a 2. számú PEJ-ben több oldalnyi jelenléti ív került csatolásra, annak igazolásául, hogy **személy 1. neve** mikor, kivel konzultált akár személyesen, akár telefonon. A jelenléti ívek azonban nem kerültek aláírásra a konzultáción résztvevők részéről, valamint a konzultáció témájáról sincs a Közreműködő Szervezetnek információja.

Így megállapítható, hogy ugyanazon számlák tekintetében a konzultációk dokumentáltságának hiányára a Közreműködő Szervezet nem csak a szerződés szerinti egy alkalommal, hanem többször (3., 4. számú) hiánypótlás keretében - a jelenléti ívek csatolására - felhívta a felperest, melynek felperes nem tett eleget. Ez nem pusztán a dokumentáltság hiányát jelenti, hanem azt, hogy a számlákban megjelölt 2009-es tevékenység kifejtését a felperes - a hiánypótlási felhívás ellenére - 2010. decemberéig sem igazolta.

I. Az X... Kft. által kiállított AM8L25393. számú számla körében a beavatkozó az elállásában utalt arra, hogy a kft. a kedvezményezett részére készített fejlesztési stratégiát a Közreműködő Szervezet nem tartja ár-érték arányosnak a megállapított vállalkozói díj mértékével, amely bruttó 2.500.000,-

Ft volt.

E körben az eseti szakértő 94. sorszámú szakértői véleményének 14. oldalán - alátámasztva az elállásban közölt okot - rögzíti, hogy az így elkészített dokumentum összességében kb. 80 %-os szinten hozza az elvárható minőséget, ezért e körben 20 %-os költségcsökkentést tart indokoltnak.

A korábban, a perben kirendelt **szakértő 2 neve** szakértői véleményében a szakértő (1. és 2. pontban) az elkészített stratégiát a kifizetett összeggel nem tartotta arányosnak.

Az elsőfokú bíróság is elfogadta ezen szakértői megállapításokat és az ítéletben ezt értékcsökkenésként figyelembe is vette, 500.000,-Ft-ot levonásba helyezett.

A támogatási szerződés részét képező 7. számú melléklet, mely a pénzügyi elszámolás részletes szabályait tartalmazza, rögzíti, hogy csak olyan vállalkozási szerződések számolhatók el, amelyek feltétlenül szükségesek a projekt megvalósításához és arányos hozzáadott értéket képviselnek (8. oldal, 3. pont).

A szakvélemények megállapításait összevetve a szerződés és a jogszabályi rendelkezéssel megállapítható, hogy a beavatkozó a szabálytalansági eljárás során helyesen állapította meg a II. pontban rögzített szerződésszegést, azt, hogy a felperes által csatolt fejlesztési stratégia nem ár-értékarányos.

III. A beavatkozó elálláskor közölte a BQ6589. számú számlával összefüggésben, hogy a számlát alátámasztó dokumentáció nem igazolja teljes körűen a klasztertagok fejlesztési elképzeléseit, és a klasztertagok folyamatos változása sem került bejelentésre a beavatkozó felé. A megbízott Y... Kft. a megjelölt és kiszámlázott időszak alatti teljesítést nem tudta alátámasztani.

Az eseti szakértő 111. sorszámú csatolt szakértői vélemény kiegészítés 6. oldal f/10. pontjában rögzítette „Az A/5-ös klaszterek tevékenységéhez kapcsolódó pályázati szakértői kompetencia termelésinnovációs beszállító logisztikai adatbázisok létrehozása és az azok alapján széles körű információszolgáltatás a klaszter tagjai számára” című feladat értékelése kapcsán, hogy a piaci értékhez az elszámolni kívánt összeget arányosnak tartja. A pályázatfigyelés havi díja általában 50.000-150.000,- Ft-ig az adatbázis létrehozása, kiépítése havi 50.000-120.000,- Ft-ig terjedhet, míg a széleskörű információ szolgáltatás, tanácsadói (ún. soft) tevékenység 50.000-150.000,- Ft körül lehet.

A szakértő azonban arra a tényre vonatkozóan szakmai észrevételt nem tett, hogy a klasztertagok változását a felperes nem dokumentálta, így a szerződésszegés etekintetben sem cáfolta a szakértő által.

IV. Az elállási nyilatkozat rögzítette, a BQ6592. számú Y... Kft. által kiállított számla vonatkozásában, hogy annak alátámasztó dokumentumaként a „Kézikönyv a HACCP rendszer kialakításához élelmiszer-forgalmazók részére” című tanulmányt csatolták, melyet a D... Munkacsoportja készített a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium megbízásából és finanszírozásával, még 2003-ban és, amely az internetről szabadon letölthető. A „Közös minőségbiztosítási rendszer alapjainak lerakása” című tevékenység alátámasztásra csatolt dokumentáció nem megfelelő, a csatolt tanulmány tartalma alapján nem teljesíti a szerződésben rögzített feladatokat.

A szabálytalansági vizsgálatról szóló értesítést követő hiánypótlás során a felperes ezen pont tekintetében arról tájékoztatta a beavatkozót, hogy ez már a pályázat megírásakor is a legnagyobb bizonytalansági faktorral rendelkező tevékenység volt. Első megközelítésre is a nehezen megoldható feladatok közé sorolták. Fel voltak rá készülve, hogy e tárgykörben való kutatás eredménye az lesz, hogy a feladat az általuk elgondolt keretek között „nem megoldható feladat” eredményre fog jutni. E körben utóbb alperes mellékelte egy klaszter tag már nem aktuális 2009. évre vonatkozó HACCP

verzióját is.

Az igazságügyi szakértő a 111. sorszámú szakértői vélemény kiegészítésének 7. oldalán erről akként nyilatkozott, hogy az A/7. tevékenység keretében benyújtott azt alátámasztó dokumentum és a **D...** Munkacsoport által a GKM finanszírozásával készült és ingyenesen letölthető dokumentum nem azonosak, a GKM által megrendelt dokumentum az alátámasztó dokumentum 3. számú mellékletét képező Kézikönyv alapja volt, de ezek nem azonosak, az csak szerepeltetett minta, azaz a klasztertag által már bevezetett és testreszabott keret valóban a fenti dokumentum alapján készült. A szakértő saját nyilatkozata szerint szakmailag nem tudta megítélni a minőségbiztosítási témakör szakmai relevanciáját, csupán a feladat szerződés szerinti teljesítését vizsgálta.

A perben eljáró **szakértő 2 neve** szakértő korábban 51. számú szakértői véleményében azt állapította meg, hogy a támogatási szerződés A/7. pontjában vállalt célkitűzéseket a felperes által csatolt tanulmány „csak általánosságban érinti”.

Mindezek egybevetésével, különös tekintettel a felperes által tett nyilatkozatra is, az állapítható meg, hogy a támogatási szerződés A/7. pontjában szereplő minőségi környezet és irányító rendszer szabványok bevezetése a klasztermenedzsment részére feladatkör tekintetében a tevékenység nem vezetett eredményre, az teljesítettnek nem tekinthető. Nem jóhiszemű felepesi eljárásra utal az, hogy ezen pont teljesítettségének igazolására a források megjelölése nélkül került csatolásra először az internetről korábbi pályázatra készített HACCP rendszer letöltött verziója, majd ezt követően egy klasztertag által korábban készített HACCP verzió.

Az egyes szerződésszegések kifejtettek szerinti bekövetkezésének szakmai szempontú megállapítására tehát a két szakértői vélemény együttesen alkalmas, a jogvita elbírálásához szükséges tényeket a szakértők kellőképpen feltárták, szakmai szempontú következtetések az ítékezés alapját kell hogy képezzék. A szerződésszegési esetek szakértői minősítése azonban már néhány esetben áthúzódott a jogkérdések körébe, az ilyen jellegű szakértői nyilatkozatokat a bíróságnak figyelmen kívül kell hagynia. A szerződésszegések jogi jelentőségének, súlyának meghatározása, továbbá az, hogy azok - együttesen - milyen jogkövetkezmény kiváltására alkalmasak, már a bíróság bizonyíték értékelési jogkörébe tartozik (Pp. 206. § (1) bekezdés).

A Ptk. általános szabályai szerint az elállás valóban súlyos jogkövetkezmény, lényeges nagyobb jelentőségű szerződésszegések alapozhatják meg, hiszen az a visszamenőleges hatályú (ex tunc) szerződésmegszüntetés jogkövetkezményét váltja ki. Az általános polgári jogi szempontú értékelésen túl jelen speciális jogviszonyra egyedi jogszabályi rendelkezések is irányadók. Ezen jogszabályok közül kiemelendők az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény, valamint a perbeli típusú támogatások fogadásához kapcsolódó, pénzügyi lebonyolítási és ellenőrzési rendszerek kialakításáról szóló 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet, melyekre az alperes helyesen hivatkozott a per során. Ezekkel összhangban állnak a szerződésnek a per eldöntése szempontjából lényeges idézett rendelkezései, valamint mellékleteinek rendelkezései, továbbá az általános szerződési feltételek ugyancsak jelen jogvitában releváns szabályai. Mindezek összességében jóval szigorúbb teljesítési, teljesítésigazolási és elszámolási szabályokat tartalmaznak, mint a Ptk. általános rendelkezéseiből fakadó elvárások a támogatási szerződés teljesítését illetően a támogatott projekt megvalósítója felé a szigorúbb elvárások támasztásának egyértelmű indoka az, hogy közpénzből olyan támogatást kap a sikeres pályázó, amellyel a támogatónak is szigorú jogszabályi feltételek betartása mellett kell elszámolnia az Európai Unió meghatározott szakmai ellenőrző szervei felé.

Az ítéletábra álláspontja szerint - eltérően az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltaktól - a feltárt kisebb- és közepes súlyú szerződésszegéseket az említett szigorúbb teljesítési-igazolási szabályokat előíró speciális jogszabályi háttér tükrében vizsgálva megállapítható, hogy azok együttesen már megvalósítják, eléri azt a szintű szerződésszegést, amely az ÁSZF 9.2.2.i) pontra alapított elállást

az alperes számára lehetővé tették. Megjegyzi az ítéletábra, hogy ezen szerződési pontra való hivatkozást az elállási nyilatkozat indokolása már eredendően is tartalmazta. A jogszerűen gyakorolt elállás a szerződés visszamenőleges megszűnését eredményezte, így a felperes a megszűnt szerződésre alapított követelésének jogalapja nem áll fenn (Ptk. 320. § (1) bekezdés).

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésre történt hivatkozással - a nem fellebbezett részt nem érintve - megváltoztatta és a keresetet teljes egészében elutasította.

A megváltoztatás folytán az alperes és a beavatkozó teljes mértékben pernyertessé vált, ezért a felperes köteles a részükre a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján perköltséget fizetni. Az első- és másodfokú eljáráshoz kapcsolódó perköltségként megállapított ügyvédi munkadíj összegét az ítéletábra a 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontjai, valamint (5) és (6) bekezdései alapján állapította meg, figyelembe véve a korábbi hatályon kívül helyező végzésben már megállapított perköltség összeget is. Az alperes javára megállapított teljes körű perköltség tartalmazza az által előlegezett, összesen 75.115,- Ft összegű szakértői díj megtérítését is (108/I. számú végzéssel 20.000,- Ft, a 117. számú végzéssel 35.115,- Ft díj került kiutalásra a szakértő részére). A beavatkozó részére a bírói gyakorlattal összhangban a jogi képviselője általa kifejtett ügyvédi munkával arányosan állapított meg perköltség-térítést (Legfelsőbb Bíróság (Kúria) BH 1987/9/310. szám alatti eseti döntés II. pont).

A személyes illetékmentes felperes pervesztessége ellenére sem köteles a per során felmerült elsőfokú és fellebbezési eljárási illetékek megfizetésére, azokat az állam viseli (6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (4) bekezdés, 14. §).

S z e g e d , 2015. október 8. napján

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó sk.
a tanács elnök

Dr. Dobler László sk.. Béri András sk.
előadó bíró táblabíró

A kiadmány hitelél:

tisztviselő